

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 42/18, 26 Ekim 2018)

Geçen hafta neler oldu?

*** İlkokullarda okutulması 2013 yılında iptal edilen “Andımız” tekrar gündemde. Danıştay ilgili yönetmelik değişikliğini iptal etti. Kararı sert ifadelerle eleştiren Cumhurbaşkanı Erdoğan yürütmenin hukuka aykırı işlemlerinin yargı tarafından denetlenmesini “çok başlılığa giden bir süreç” şeklinde yorumladı; “Yargıdan müsaade alacaksak ben bu makamda durmayayım, gideyim.” dedi.

*** MHP ile AKP arasında af teklifi ve andımız konusunda yaşanan tartışmalar “Cumhur İttifakı”nı sarstı. Bahçeli “İttifak niyetimiz kalmadı.” dedi. Cevap veren Erdoğan; “Madem 'Biz yolumuza' diyorlar, biz de 'Herkes kendi yoluna' deriz.” dedi. Bahçeli, “Cumhur İttifakı”nın sürdüğünü, ancak yerel seçimde kendi adaylarını çıkaracaklarını duyurdu. Öte yandan YSK yerel seçimlerin kesin tarihini açıkladı; 31 Mart 2019.

*** Erdoğan, Türkiye'ye diz çöktüremeyenlerin ekonomi kozunu boşa çıkardıklarını öne sürdü, ancak ekonomideki kötü gidişatı reddetmedi; “Sanayiciden esnafa, çiftçiden inşaatçıya herkesten sabır bekliyoruz.” dedi.

*** Diyarbakır’da konuşan Erdoğan bölgeye “ayrımıcılığı değil kardeşliği... korkuyu değil güveni teklif ettik” dedi. Gezi eylemleri ve yolsuzluk operasyonlarını hedef alarak, ekonomik bunalımın yapay ve spekülasyon olduğu iddiasını tekrarladı.

*** Erdoğan, “Yeni bir dönemin arifesindeyiz; bu dönemin adı yeniden diriliş, yeniden şahlanmış dönemidir. Bu dönem yeniden büyük Türkiye idealini pratiğe dökmedir.” dedi.

*** Suudi Arabistan, gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın konsoloslukta öldürüldüğünü kabul etti. Erdoğan, Kaşıkçı'nın planlı bir şekilde ve vahşice öldürüldüğünü belirterek tüm soruların yanıtı bulunmadan konuyu kimsenin kapatamayacağını söyledi.

*** Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan ilk bütçe tasarısı TBMM'de görüşülmeye başlandı. 2018 yılında 762 milyar 753 milyon TL olan merkezi yönetim bütçesinin, 2019 yılında yüzde 16'lık bir artışla 885 milyar 204 milyon TL'ye yükselmesi bekleniyor. 2018'de 845 milyon TL olan Cumhurbaşkanlığı bütçesinin başkanlık sistemiyle birlikte 2019 yılında yüzde 233 artışla 2 milyar 818 milyon TL'ye yükseltilmesi planlanıyor.

*** AYM, Meclis'te kınama ve geçici çıkarma cezası alan vekillere para cezası verilmesine dair İktisat maddesini iptal etti. Kararda, bir fiile iki ceza verilemeyeceği belirtildi.

*** Merkez Bankası iktisadi faaliyetlerdeki yavaşlamanın ve riskin sürdüğünü belirterek yüksek faiz kararını değiştirmede, yüzde 24 seviyesinde sabit bıraktı.

*** Cumhurbaşkanlığı kararıyla Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hac ve umre seyahatleri için yaptığı tüm harcamalar Sayıştay denetiminden çıkarıldı. Denetim artık, Diyanet'in müfettişleri ve Cumhurbaşkanının görevlendireceği denetim elemanları tarafından yapılacak.

*** Bağımsız İletişim Ağı (BİA), 3 aylık Medya Gözlem Raporu'nun verilerine göre Türkiye'de 123 gazeteci Ekim ayına cezaevinde girdi. **(Devamı bültende...)**

*** Barış İçin Akademisyenlerin “Bu suça ortak olmayacağız!” bildirisini imzacısı akademisyenlerden 5’i daha ‘örgüt propagandası’ndan mahkum oldu. Bildiri nedeniyle ceza alan bilim insanlarının sayısı 33’e yükseldi. (Devamı bültende...)

Yargılanan “Barış Akademisyenleri”

Barış İçin Akademisyenlerin “Bu suça ortak olmayacağız” bildirisini imzaladıkları için ‘terör örgütü propagandası’ ile yargılandıkları davalarda akademisyenlerden 5’i daha 1 yıl 3’er ay hapse mahkum edildi. İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi’nin

Sabancı Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Fevziye Deniz Tarba Ceylan, İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi’nin akademisyenler İpek Merçil, O.A., Yücel Candemir ile Bahçeşehir Üniversitesi’nde işten çıkarılan Öğr. Gör. Naciye Güलगül Altıntaş hakkında verdiği cezalarda hükmün açıklanması geri bırakıldı. Bu hafta görülen duruşmalarla birlikte mahkemeye çıkan akademisyen sayısı 353’e ulaşırken, yargılanması sonuçlanan ve ceza alan akademisyenlerin sayısı 33’e yükseldi.

Özgür Gündem Davaları

KHK ile kapatılan Özgür Gündem gazetesinin eski Genel Yayın Yönetmenleri Eren Keskin ve Hüseyin Aykol, eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya ile “Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenliği” kampanyasına katılan yazar İhsan Çaralan’ın gazetede

yayınlanan haber ve yazılar nedeniyle yargılandıkları davanın karar duruşması görüldü.

İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, ‘Cumhurbaşkanı’na hakaret’ suçlamasıyla yargılanan isimlerden Aykol ve Kızılkaya’yı 1 yıl 10’ar ay, Çaralan’ı 11 ay 20 gün hapse mahkum etti. Aykol’un cezası daha önceden mahkumiyetleri olduğu gerekçesiyle ertelenmezken Kızılkaya ve Çaralan hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildi. Keskin hakkında suçlama konusu yazı nedeniyle daha önceden ceza verildiğinden davanın düşmesine karar verildi.

‘Darbeye teşebbüs’ten mahkum edilen 26 gazetecinin istinaf başvurusu reddedildi

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi darbe girişiminin ardından

Artı Gerçek muhabirine tehdit

Derik Kaymakamı Muhammed Fatih Safitürk'ün bombalı saldırı sonucu yaşamını yitirmesine ilişkin dava dosyasındaki çelişkileri, kaymakamın ağabeyinin olaya ilişkin şüphelerini ve sanık avukatının verdiği bilgileri haberleştiren Artı Gerçek muhabiri

Nalin Öztekin, telefonla arayan bir kişi tarafından tehdit edildi.

Türkiye Gazeteciler Sendikası gazetecinin “Yazdıklarına dikkat et, parmaklarını kırarız.” diye tehdit edildiğini açıkladı; “Tehditleriniz ne gazetecileri yıldırır ne gerçekleri saklar. Gazetecilik suç değildir.” dedi.

Gazeteciliğe ‘maskaralık’ diyen bakan gazetecileri salondan attırdı

300 tırlık etin Türkiye'ye ihalesiz sokulduğu iddialarını Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'ye soran iki gazeteci, davet edildikleri bakanlık programından zorla dışarı çıkartıldı.

Pakdemirli, Fox TV muhabiri Beril Oğuz ve kameraman Serhat Yağmur'u suçlayarak, yapılanın gazetecilik değil maskaralık olduğunu söyledi. Gazetecileri korsan yayın yapmakla suçlayan Pakdemirli, akreditasyon uygulamakla tehdit etti. Bakan, iki kez sorularını yanıtlamaktan kaçındığı gazetecileri dün Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurulu'nda basına açık yapılan programdan danışmanı vasıtasıyla kovdu.

‘Memuriyetten men’ yetkisi Erdoğan’da

Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araması Yönetmeliği'nde değişiklik yapıldı. 15 Temmuz Darbe Girişimi'nin ardından yurttaşların “gerekçesiz” olarak memuriyetten men edilmesine neden olan “güvenlik soruşturmaları”nın kapsamı genişletildi.

Cumhurbaşkanı'nın bu alandaki yetkileri artırıldı.

Artık “terör propagandası” yapmak gibi gerekçelerle yurttaşların memuriyet hakları yargılanmadan ellerinden alınabilecek, Cumhurbaşkanlığı ise güvenlik soruşturmalarında tek

yetkili olacak. Kamu kurumları tarafından güvenlik soruşturması iznini Cumhurbaşkanlığı verecek. TSK personeli için geçmişte aranan “TSK izni” yerine “TSK talebiyle Cumhurbaşkanı izni” şartı getirildi.

Dikkat çeken değişikliklerin başında, “yıkıcı ve bölücü faaliyet” tanımı oldu. Bu tanım yönetmelikte “Devletin bütünlüğünü bozma, Cumhuriyet’in varlığını tehlikeye düşürme, terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olma, bu örgütlere yardım etme, bu örgütlerin propagandasını yapma...” olarak yer aldı.

“Man Adası” belgelerini açıklayan Kılıçdaroğlu’na verilen tazminat cezasının gerekçesi

İstanbul’daki üç mahkeme, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nu “Man Adası” belgelerini açıklaması nedeniyle

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve yakınlarına toplam 698 bin TL manevi tazminat ödemeye mahkûm etmesine ilişkin kararlarının gerekçesini açıkladı.

İstanbul Anadolu 5., 9. ve 20. Asliye Hukuk Mahkemesi yargıçları Kılıçdaroğlu’nun mahkemeye sunduğu banka dekontlarının hukuka aykırı delil olduğunu savundu. Kararlarda Kılıçdaroğlu’nun iddialarını ispatlamak için Erdoğan’ın yakınlarının hesap hareketlerinin araştırılması talebi “ticari sır” olduğu gerekçesiyle reddedildi. Mahkemenin, taraflarca gösterilen her delili toplamak ve ele almak zorunda olmadığı savunuldu. Kılıçdaroğlu’nun Erdoğan’a “milli değilsin” demesinin “tamamen Erdoğan’ın siyasi kariyerini etkileyecek bir itham” olduğu öne sürüldü.

Bir haftada 227 sosyal medya kullanıcısı hakkında yasal işlem

İçişleri Bakanlığı, 15 - 22 Ekim tarihleri arasında sosyal paylaşımlarıyla ilgili olarak 227 kişi hakkında yasal işlem yapıldığını duyurdu. Bakanlığın açıklamasına göre sosyal medya

kullanıcılarına ‘örgüt propagandası’, ‘hakaret’, ‘halkı kin, nefret ve düşmanlığa sevk’, ‘devletin bölünmez bütünlüğüne kast’ gibi suçlamalar yöneltildi.

Eren Keskin Martin Ennals Ödülü’ne aday gösterildi

Uluslararası Af Örgütü’nün, 1968 ile 1980 yılları arasında Genel Sekreterliği’ni yapmış olan Martin

Ennals anısına 1994 yılından bu yana her yıl verdiği İnsan Hakları Ödülü'ne layık görülen adaylardan birisi İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Başkanı Eren Keskin oldu.

Keskin'in yanı sıra Kolombiya'daki Afrika kökenli azınlık grupların mülk haklarını savunan Marino Cordoba Berrio ile 2013 yılı Ekim ayından bu yana Papua Yeni Gine'ye bağlı Manus Adası'nda tutsak olan mülteci hakları savunucusu Sudanlı Abdul Aziz Muhamat ödüle aday gösterilen isimler oldu. 13 Şubat 2019'da Cenevre'de düzenlenecek törenle verilecek olan ödülün jürisi, aralarında Uluslararası Af Örgütü (AI), İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW), Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FIDH) ve Uluslararası İnsan Hakları Bilgi ve Belge Sistemleri'nin de (HURIDOCS) olduğu 10 insan hakları savunucusu kurumun temsilcilerinden oluşuyor.

Türkiye'de özellikle azınlık hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hak ihlalleri konularında 30 yılı aşkın süredir çalışmalar yürüten avukat Eren Keskin, kapatılan Özgür Gündem gazetesine destek verdiği için yedi buçuk yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. Ödül komitesi Keskin'in her şeye rağmen insan hakları alanında mücadeleye devam ettiğini ifade etti.

DÖNÜŞÜ OLMAYAN İHRAÇLAR

TÜRKİYE'DE KAMUDAN İHRAÇ EDİLENLER İÇİN ETKİN ÇÖZÜM YOK

Af Örgütü: “OHAL döneminde ihraç edilenler adalet bekliyor”

Uluslararası Af Örgütü, OHAL döneminde kamu görevlerinden ihraç edilen yaklaşık 130 bin kişinin ihraç süreçlerini ve Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'nun kararlarını ele alan bir rapor yayımladı.

"Dönüşü Olmayan İhraçlar: Türkiye'de Kamudan İhraç Edilenler İçin Çözüm Yok" başlıklı raporda "keyfi olarak ihraç edilen binlerce kamu çalışanının iki yıldır adalet beklediği" belirtildi, OHAL Komisyonu'na yapılan 128 bin başvurudan yalnızca 36 bini hakkında karar verildiği ve bozulan ihraç kararlarının 2 bin 300'de kaldığı kaydedildi. Af Örgütü Türkiye Araştırmacısı Andrew Gardner, Komisyonun, uluslararası standartlara uygun davranmadığını ve ihraç kararlarını otomatik olarak onaylayan bir mekanizmaya dönüştüğünü söyledi. Raporun tam metni için [tıklayınız](#).

Bilirkişi raporuna tepki: “Polis aracını sanık olarak yargılayamayız”

Silopi'de bir polis panzerinin evlerine girmesi sonucu 6 ve 7 yaşındaki iki kardeşin ölümüne neden olan polislerin yargılandığı davanın 5. duruşmasında yine tutuklama çıkmadı. Cizre 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen

duruşmada, çocuklarını kaybeden Yıldırım ailesinin avukatları panzeri “asli”, sanık iki polisi

de “tali” kusurlu gösteren bilirkişi raporuna tepki göstererek, “Panzeri sanık olarak yargılayamayız. Bu insanların aklıyla alay etmektir.” dedi. Sanık polislerin tutuklanması talebini reddeden mahkeme heyeti duruşmayı 25 Aralık’a erteledi.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- Eylül ayından bu yana tutuklu bulunan Evrensel gazetesi Tunceli muhabiri Kemal Özer’in, ‘örgüt üyeliği’ suçlamasıyla yargılandığı davanın üçüncü duruşması 24 Ekim Çarşamba günü Tunceli 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Özer’in tutukluluğuna devam kararı verilen duruşma 28 Aralık 2018’e ertelendi.
- Ferhat Tunç hakkında, sosyal medya hesabından 16 Nisan referandumu ile ilgili yaptığı bir paylaşım nedeniyle açılan davanın duruşması 26 Ekim Cuma günü Büyükçekmece 4. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Dava 29 Mart 2019’a ertelendi.
- HDP eski Milletvekili Levent Tüzel hakkında “silahlı terör örgütü üyesi olmak” suçlamasıyla, 2012 yılındaki DTK ziyareti, Diyarbakır Valiliği’nin yasakladığı eylem sonrası yaptığı konuşma ve 2011 Newroz’una katılması gerekçe gösterilerek açılan davanın duruşması 25 Ekim Perşembe günü Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Mahkeme Tüzel’i, “2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanununa muhalefet” suçlamasıyla 1 yıl 3 ay hapse mahkum etti, Tüzel’in cezasını erteledi. Dosya istinaf mahkemesine taşınacak.
- Barış İçin Akademisyenlerin “Bu suça ortak olmayacağız!” bildirisini imzaladıkları için ‘terör örgütü propagandası’ suçlamasıyla yargılanan akademisyenlerden 5’i daha 1 yıl 3’er ay hapse mahkum edildi. Bu hafta görülen duruşmalarla birlikte mahkemeye çıkan akademisyen sayısı 353’e ulaşırken, yargılanması sonuçlanan ve ceza alan akademisyenlerin sayısı 33’e yükseldi.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI

- “Bu Suça Ortak Olmayacağız” bildirisine imza veren Barış için Akademisyenler’in duruşmaları 30 Ekim Salı İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi, 31 Ekim Çarşamba 26. ve 37. Ağır Ceza Mahkemeleri ile 1 Kasım Perşembe günü 37. Ağır Ceza Mahkemesi’nde devam edecek.
- Tutuklu gazeteci Ece Sevim Öztürk’ün ‘örgüt propagandası’ iddiası ile yargılanacağı davanın ilk duruşması 1 Kasım Perşembe ve 2 Kasım Cuma günlerinde İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülecek.
- Gazeteci ve fotomuhabir Çağdaş Erdoğan’ın ‘örgüt üyeliği’ ve ‘örgüt propagandası’ iddialarıyla yargılandığı dava 2 Kasım Cuma günü İstanbul 33. Ağır Ceza Mahkemesi’nde devam edecek.

DEĞİŞEN TÜRKİYE

OHAL ve Başkanlık dönemlerindeki gelişmeleri, yayınladığımız Xtra bültenlerimizle takip etmeyi sürdürüyoruz. Son Xtra bültenimizde üç ülkedeki (ABD, Fransa ve Rusya) Başkanlık ve Yarı Başkanlık sistemleri ile Türkiye'dekinin benzer ve farklı yanlarını yanyana getiren bir tablo hazırladık. Hatırlanacağı üzere ülkede "Türk tipi Başkanlık Sistemi" tartışılırken sık sık söylenen şey "başka ülkelerde de örnekleri olduğu" idi. Acaba gerçekten öyle mi?... "[Karşılaştırmalı Tablo](#)" ve diğer Xtra bültenlerimiz için [tıklayınız](#).

Bu hafta Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren mevzuat değişiklikleriyle;

- 25 Ekim 2018 - Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araması Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik - Kamu kurumları tarafından yapılacak güvenlik soruşturması iznini Cumhurbaşkanlığı verecek.
- 24 Ekim 2018 - Hac ve Umre Seyahatleri ile İlgili İşlerin Diyanet İşleri Bakanlığınca Yürütülmesine Dair Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı - Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hac ve umre seyahatleri için yaptığı tüm harcamaları Sayıştay denetiminden çıkarıldı.

YARGI YARGILANIYOR

"Bu kadar da olmaz ki!" dediğimiz hukuksuz, hatta kanunsuz yargı işlemlerini yargıladığımız dosyaların üçüncüsü "Osman Kavala"... İş insanı ve hak savunucusu Kavala, darbe girişimine ilişkin yürütülen soruşturma kapsamında gözaltına alınarak tutuklandı ve 1 Kasım 2017'den beri cezaevinde. Hakkındaki iddianame halen hazırlanmış değil. Gizlilik kararı bulunan dosyada ne ile suçlandığını net olarak ne kendisi biliyor, ne avukatı, ne de kamuoyu. 1 yılı aşkın süredir özgürlüğünden mahkum olarak Türkiye'deki yargı pratiğinin ve tutukluluğun cezalandırmaya nasıl dönüştüğünün en net örneklerinden biri. Bu süreç içerisinde yaşananları hukuka dayanarak biz yargıladık ve hükmümüzü verdik.

"Gölge Mahkeme"nin gerekçeli kararı için [tıklayınız](#).